

7 ta' Gunju, 1952

Imhallet :

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija *versus* Nazzareno Spiteri**Appell — Piena — Art. 23 tal-Kodiċi Kriminali.**

L-appell ta' l-Attorney General mis-sentenzi tal-Qorti Kriminali tal-Maġistrati huwa, b'liġi, limitat għal ċerti każijiet biss.

Jekk l-imputat ikun gie liberat taht il-provvedimenti ta' l-art. 23 tal-Kodiċi Kriminali, l-Attorney General ma jistax jappella mis-sentenza liberatorja bħal wa għandu dritt jappella meta s-sentenza tal-Maġistrat tkun illiberat fuq il-motiv li fil-fatt ma jkunux jirrikorru l-elementi tar-reat; għax f'dan il-każ l-imputat ikun gie misjub hati, u mhux misjub hati imma liberat taht dak l-artikolu.

Lanqas jista' l-Attorney General jibbaża l-appell tiegħu fuq il-motiv li l-Ewvel Qorti applikat piena li, fix-xorta u l-kobor tagħha, ma kiezik li hija kontemplata mill-liġi għar-reat li għalih l-imputat ikun gie kundannat; għax f'dan il-każ hemm il-kundanna mogħtija lill-imputat dikjarat hati, mentri bl-applikazzjoni ta' l-art. 23 tal-Kodiċi Kriminali ebda kundanna ma tkun giet mogħtija.

B'sentenza tagħha tal-1 ta' April 1952, il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta sabet lill-imsemmi Spiteri hati ta' serq kontinwat ta' oġġetti tal-valur ta' aktar minn £3 iżda anqas minn £10, u illiberatu taht il-provvedimenti ta' l-art. 23 tal-Kodiċi Kriminali;

Kontra din is-sentenza nsorgiet bl-appell tagħha l-Prosekuzzjoni, li talbet illi tiġi konfermata fil-meritu, iżda li, peress li ma setax jingħuta lil Spiteri l-benefiċċju ta' l-art. 23, tiġi lill-applikata l-piena xierqa skond il-liġi, jew jiġi mibgħut l-Approved School;

Kif inhu magħruf, l-appell ta' l-Attorney General hu, b'liġi, ristrett għal ċerti każijiet;

Fir-rikors issemmi, biċ-ċitazzjoni tad-dispost tal-liġi, il-każ li fih l-imputat ikun gie liberat minhabba li fil-fatt ma jkunux hemm l-elementi tar-reat; liema każ, applikabili għall-fatt dedott, appartni mill-provi, gie nterpretat mill-ġurisprudenza bħala li jikkompreni anki l-każ li fih ikunu gew mismugħa l-provi, imma mbagħad il-Maġistrat ikun applika għar-riżultat ta' fatt enunċjazzjoni skorretta tal-liġi;

Hu ovvju li l-appell tal-Prosekuzzjoni, fil-każ preżenti, ma

jistax jiġi ritenut ammissibili in bażi għal dana d-dispost; għalhekk dan jirreferixxi għal meta l-imputat ikun ġie misjub mhux hati, u liberat minhabba f'hekk, u mhux għall-każ bħall-każ preżenti, li fil, fil-meritu, l-imputat ikun ġie misjub hati, għad li mbagħad ikun ġie liberat taħt l-art. 23;

L-Attorney General, għall-ammissibilità ta' l-appell tiegħu, iċċita wkoll il-każ kontemplat mill-liġi li fih il-piena mogħtija mill-Qorti Inferjuri, fix-xorta u l-kobor tagħha, ma tkunx dik kontemplata mill-liġi għar-reat li għalih il-hati jkun ġie kundannat;

Mela, skond il-kliem testwali ta' din id-dispożizzjoni, jeh-tiegħ illi jkun hemm kundanna għal piena—dan, u xejn aktar. Jistgħu jfisseru l-kliem "the punishment awarded by the Inferior Court", u l-kliem "for which the party convicted has been sentenced";

Issa, l-Imħallef sedenti—bir-rispett kollu għal xi deċiżjoni kuntrarja—għadu ta' l-istess fehma li huwa kellu għal l-okkażjoni li jesprimi fil-kawża "Il-Pulizija vs. Isabella Blanc", 5. 12. 36. App. Krim.; illi, ejoè, meta jiġi applikat l-art. 23, allura ma hemmx piena; hemm dikjarazzjoni ta' reità, biss, iżda ma hemmx kundanna;

Minn mindu ta' din is-sentenza, l-Imħallef sedenti, fil-kors ta' l-istudju tiegħu, sab anki sentenza tal-Qorti Inġliżi li għamlet din id-distinzjoni fundamentali bejn "konviction" (dikjarazzjoni ta' reità) u "kundanna" ("sentence"); u ma hemmx bżonn li wiehed jgħid li, peress li l-origini ta' l-art. 23 tagħna hija l-Legislazzjoni Inġliża, għalhekk għandu jingħata ċertu piż lill-pronunċjat in materia ta' Tribunał Inġliż. Infatti, fil-każ "R. v. Blaby", il-Qorti li tikkunsidra l-Crown Cases Reserved irriteniet dan, kif jidher mis-sentenza mogħtija minn Hawkins J. għan-nom ta' dik il-Qorti—"convicted means found guilty; the sentence was to follow on the conviction";

L-akbar argument, però, li fl-applikazzjoni ta' l-art. 23 ma hemmx piena, u li hemm biss dikjarazzjoni ta' reità, jiġi mill-istess liġi tagħna. Infatti:—

1. Id-diċitura ta' l-art. 23 hija ta' kjarazza indiskutibili fuq dan il-pont. Wara li dak l-artikolu jirreċita l-kondizzjonijiet li fihom jista' jiġi konċess il-benefiċċju tiegħu, jgħid dawn il-kelmiet testwali—"il-Qorti tista' tiddikjara hati lill-akkuzat u,

minflok ma tikkundannah minnufih għall-piena, eċċ.'. B'dawn il-kliem hu ta' evidenza palmari li l-kundanna għal piena ma hemmox;

2. L-art. 429 (2) Kap 12 jgħid:— "Meta l-kundanna għall-piena tiġi mwaqqfa taħt l-art. 23, il-fati..... jista'..... jappella kontra s-sentenza li tkun sabitu hati tar-reat". Anki dar l-artikolu juri biċ-ċar li kundanna ma hemm, u li hemm biss dikjarazzjoni ta' reità;

Ma jistax jiġi validament argumentat li kundanna mwaqqfa, ossija sospiża, hija wkoll kundanna; għaliex, jekk il-benefiċċjat ma jikkonmettix reat iehor fit-terminu preskrizzjonali, jehles definitivament minn kwalunkwe kundanna, u b'hekk ma jkun hemm qatt kundanna u ma jkunx hemm qatt piena;

Issa, kif ġie rilevat, il-każ ta' ammissibilità ta' appell ċitat qiegħed inelluttabilment u "expressis verbis" jippresupponi li tiġi mogħtija piena, u li jkun hemm kundanna—mhux sempliċi dikjarazzjoni ta' reità; vwoldiri li jkun hemm "sentence" bħala distinta minn "conviction";

Għallhekk l-appell mhux ammissibili;

L-Imballef sedenti jirrealizza kemm hu desiderabili jlli, f'każi simili, jiġi mill-liġi konċess lill-Attorney General il-jedd għall-appell; għaliex il-benefiċċju ta' l-art. 23, riżervat għall-"first offenders", ma għandux jiġi mogħti lil min għa' ikkonmetta reat; u għalkemm din il-Qorti tapprezza s-sentiment li nduċa l-Magistrat jagħti dak il-provvediment, eppure l-Poter Giudizzjarju ma jistax imur kontra d-dispost ċar u espress tal-liġi.

Dana, però, hu baġa li għandha tiġi kunsidrata "in lege condenda", għaliex "in lege condita" ma għandha ebda valur;

Għal dawn ir-raġunijiet tiddeċidi:

Billi tiddikjara l-appell tal-Prosekuzzjoni irritu u null; u bħala tali tirrespingieh.